

Leerdienst vraag en antwoord 105-107 van de Heidelbergse Catechismus, Strijensas 14 september 2025

Tekstgedeelten: 2 Samuel 3:22-39 en 1 Johannes 3:11-17

105 Wat gebiedt God in het zesde gebod?

Dat ik mijn naaste niet onteer, haat, kwets of dood. Dat mag ook niet in gedachten, woorden of daden of het door anderen te laten uitvoeren. Van alle verlangens naar wraak moet ik afstand doen, want de overheid draagt het zwaard. Zij heeft de taak om doodslag tegen te gaan en die te straffen. Ik mag ook mijzelf geen schade toebrengen of moedwillig in gevaar begeven.

106 Gaat het in het zesde gebod alleen om het doden van mensen?

Nee. God verbiedt het doden van mensen en Hij haat ook de wortel van de doodslag, zoals afgunst, haat, woede-

uitbarstingen en wraakgevoelens. Deze dingen zijn voor Hem hetzelfde als iemand daadwerkelijk doden.

107 Wil God alleen dat we onze naaste niet haten of doden?

Nee, God verbiedt afgunst, haat en woede-uitbarstingen. Hij gebiedt juist dat wij onze naaste liefhebben als onszelf. We moeten tegenover hem geduldig, vredelievend, zachtmoedig, barmhartig en vriendelijk zijn. Ook moeten we zoveel mogelijk voorkomen dat hij schade lijdt en we moeten zelfs onze vijanden liefhebben en helpen.

Hoofdpijn van de preek: gun en geef elkaar het leven!

- Joab en Abner: er was al veel dood gezaaid in het hart, voor het geogst werd in de poort van Hebron
- het leven wordt diep bedreigd (Romeinen 3), de wortel tot doden zit in ieder mens sinds de zondeval

1. Wat is de essentie van dit gebod, welke heilige zaak staat er op het spel?

- het gebod gaat over de dood, maar draait om het leven → niet doden, doen leven
- leven is heilig voor God: Hij gaf de adem (Gen. 2:7), schiep ons naar Zijn beeld (Gen. 9:6)

2. Zijn er dingen in je leven om nee tegen te zeggen, om te kruisigen, zonden om te haten?

- neiging tot oneer, haat, jaloezie, wraak, hardheid, onverzoenlijkheid – dat wat onvrede is (Rom. 12:18)
- zonde van onvoorzichtigheid en zonde van nalatigheid
- we moeten alles doen wat we kunnen om het begin van het geweld in ons te weerstaan: biddend

3. Zijn er dingen om ja tegen te zeggen, wat moet er in je leven groeien?

- vrucht van de Geest (Gal. 5:22) – ‘als we door de Geest leven, laten wij dan ook door de Geest wandelen’
- het leven onderhouden en op alle mogelijke manieren ieders welzijn bevorderen – liefde leven
- liefde: actieve betrokkenheid op anderen – om die ander levensvreugde en levensruimte te geven
- u zult niet doden – vormgeven vanuit de instelling ‘ik wil doen leven’

4. Welke belofte zit er in dit gebod?

- de Vredevorst (Jes. 9:6) zegt: zalig zijn de vredestichters (Mat. 5:9), zij delen in de toekomst vol van vrede

Ter overweging/bespreking:

- Wie wil jij deze week ruimte om te leven geven, hoe zou je dat kunnen doen?

- De uitwerking van dit gebod kan veel oproepen: aan haat- of wraakgevoelens die je bij jezelf of een ander herkent, aan schuld waarmee je wordt geconfronteerd, aan gebrokenheid en onvrede waar je mee moet leven, aan verwonding die je hebt opgelopen. Als u of jij wilt reageren op deze dienst, of als jij of u over dit thema door zou willen spreken: van harte uitgenodigd om contact met mij op te nemen (06-23523269 of dsrvdknijff@gmail.com).